

POROČILO O PODALJŠANJU AKREDITACIJE SKUPNIH ŠTUDIJSKIH PROGRAMOV EMA IN CODE

Vlagatelj: **UNIVERZA V LJUBLJANI**

Predlagatelj: **Fakulteta za družbene vede**

Študijska programa druge stopnje

- Skupni evropski magistrski program **Primerjalni lokalni razvoj** / Joint European Master in Comparative Local Development (od tu dalje Master CoDe) in
- Skupni magistrski program **Evropski magisterij iz človekovih pravic in demokratizacije** / European Master in Human Rights and Democratisation (od tu dalje E.MA)

Datum obiska : 12. in 13. junij 2017

Svet Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu je dne 18.5.2017 imenoval skupino strokovnjakov za presojo v postopku podaljšanja akreditacije študijskih programov v sestavi:

Predsednica: prof.dr. Lucija Čok, Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije

Član: Prof. Bastian Baumann, EQAA European Quality Assurance Agency

Član: Anthony F. Camilleri, Knowledge Innovation Centre

Član: Matic Kašnik, študent, Univerza v Mariboru

Predstavnik agencije: Klemen Šubic

Podpis predsednice skupine strokovnjakov _____

Datum oddaje skupnega poročila: predlog 18.08.2017, po odzivu 5.10.2017

Opombe agencije:

UVOD

Svet NAKVIS je na svoji 113. seji 18.05. 2017 imenoval skupino strokovnjakov za pripravo skupnega poročila o podaljšanju akreditacije študijskih programov druge stopnje: **Evropski magisterij iz človekovih pravic in demokratizacije** / *European Master in Human Rights and Democratisation* (od tu dalje **E.MA**) in Skupni evropski magistrski program **Primerjalni lokalni razvoj** / *Joint European Master in Comparative Local Development* (od tu dalje **Master CoDe**) Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani. Skupina strokovnjakov je sklep o imenovanju z gradivom za presojo prejela 22.05.2017. Obisk 12. in 13. Junija 2017 je potekal po urniku, ki je bil usklajen z vodstvom visokošolskega zavoda. Skupina strokovnjakov je na pripravljalnem sestanku, ki je potekal v dneh obiska, uskladila priprave na obisk in kasneje pripravila skupno poročilo o zunanji evalvaciji.

Na osnovi sklepa senata Fakultete za družbene vede (od tu dalje UL FDV), dne 14. 12. 2015 je Univerza v Ljubljani 30.09.2016 poslala na NAKVIS vlogo za podaljšanje akreditacije omenjenih skupnih študijskih programov. Pri ugotavljanju dejanskega stanja delovanja visokošolskega zavoda in izvajanja presojanih skupnih študijskih programov je skupina strokovnjakov upoštevala evalvacijske pogoje 23. člena, 4. in 5. točko ter 7.–10. točko 24. člena, 1., 2., 4., in 7. točko 25. člena, 1., 2., 4., ter 6. in 9. točko 26. člena, 1. in 3. točko 27. člena ter 28. člen Meril za akreditacijo. Poleg tega so strokovnjaki preučili dokumente partnerskih univerz, ki skupaj z UL FDV izvajajo študijske programe E.MA in Master CoDe. Pri presoji so vlogo za reakreditacijo dopolnjevali z dokumenti, ki so objavljeni na spletni strani UL FDV in so dostopni javnosti; nekaj dokazil in poročil je skupina strokovnjakov prejela tudi na samem obisku.

V dveh dnevih obiska 12. in 13. junija 2017 se je skupina strokovnjakov najprej sestala z vodstvom UL FDV, sledil je razgovor s predstavniki strokovnih služb, predstavniki komisije za kakovost, mednarodne pisarne in predstavniki različnih komisij in teles, ki sodelujejo pri obeh skupnih študijskih programih. Dopoldanski del prvega dne se je zaključil z razgovorom s koordinatorjema skupnih študijskih programov Master CoDe in E.MA ter slovenskimi učitelji, ki sodelujejo na obeh programih. Popoldan prvega dne so stekli razgovor s študenti presojanih programov ter Skype sestanki s koordinatorjema programov E.MA in Master CoDe, tujimi učitelji ter drugimi, ki pri izvedbi programov sodelujejo.

Drugi dan obiska je bil najprej namenjen Skype sestankoma s tujimi študenti obeh skupnih študijskih programov. Sledila sta razgovor s predstojnico Službe za mednarodne dejavnosti ter Skype sestanek s tujimi učitelji, raziskovalci, mentorji in diplomanti programov E.MA in Master CoDe. Zaključni razgovor z vodstvom UL FDV je bil namenjen nekaterim razjasnitvam. Po usklajevalnem pogovoru strokovnjakov so predstavili vodstvu temeljne poudarke preliminarne poročila za podaljšanje akreditacije obeh študijskih programov.

Po zaključenem obisku je skupina strokovnjakov v ustnem poročilu izpostavila nekatere prednosti obeh študijskih programov in predstavila priporočila za njihovo izboljšanje, kar je razvidno v nadaljevanju poročila.

V skladu z Merili za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov (Ul. št. 40/2014, od tu dalje Merila) je na podlagi določil za podaljšanje akreditacije (20. člen Meril) pripravila za namene postopka skupno poročilo. Odziv na

preliminarno poročilo je skupina strokovnjakov prejela 11.09.2017 in vsebine odziva upoštevala v končnem poročilu.

Neskladnosti z Merili skupina strokovnjakov ni evidentirala.

1. VPETOST V OKOLJE

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Po preučitvi dokumentov in ogledom stanja na UL FDV 12. in 13. junija 2017 skupina strokovnjakov ugotavlja, da v skladu s 23. členom Meril za akreditacijo študijska programa:

European Master in Comparative Local Development (Master CoDe) in European Master in Human Rights and Democratisation (E.MA)

izpolnjujeta pogoje za podaljšanje akreditacije.

- **Analiza ugotovitev**

Za UL FDV sta ta dva skupna študijska programa pomembna, saj neposredno uresničujeta internacionalizacijo visokošolskega polja s povezovanjem univerz, mobilnostjo študentov in učiteljev ter sodelovalno raziskovanje in visokošolsko izobraževanje. Sporazum za *European Master in Comparative Local Development n (Master CoDe)* združuje Univerzo v Trentu, Univerzo Regensburg, Univerzo v Ljubljani in Univerzo za ekonomijo in javno upravo iz Budimpešte. Slednja izvajanje študijskega programa tudi koordinira kot naslednica univerze v Trentu.

Beneška listina (Venice Charter, 26. julij 1997) je najprej združevala 15 univerz, ki so leto kasneje pridobile *European Master in Human rights and Democratisation (E.MA)*. Najprej je izvajanje E.MA programa koordinirala Univerza v Padovi, kasneje pa so partnerice ustanovile poseben meduniverziteni center (*European Inter-University Centre on Human Rights and Democratisation*) v Benetkah. Danes konzorcij sestavlja 42 univerz. 7 univerz, med njimi tudi ljubljanska, sestavljajo ožji partnerski krog. UL FDV mentorira diplome študentov, ki izberejo mentorja med visokošolskimi učitelji FDV in izdaja skupno diplomu za oba študijska programa. Tuji študentje kandidirajo na EU razpis za štipendijo, ki je pa univerze izvajalke (tudi Slovenija) ne morejo dobiti.

Master CoDe študijski program je na Erasmus plus Mundus projektu zasnovan študijski program. 2015 je bilo zadnje vpisno leto, ki se po 5-letnem ciklusu izteka. Letošnja generacija 17 študentov, ki se izobražuje v Sloveniji, je zadnja, ki jo Erasmus Mundus financira.

Preučevanje človekovih pravic in usposabljanje za demokratično sobivanje (E.MA) in povezovanje Evrope s tretjimi državami (Master CoDe) sta prednosti, ki UL FDV omogočajo uvrščanje ponujenih študijskih programov med konkurenčne. Skupina strokovnjakov ni uspela ugotoviti v programu Master CoDe povezavo med potrebami vpisanih študentov (še posebno iz afriških držav) in vsebinami študija, oz. njihovo neposredno poklicno umestitev. Obema programoma bi bila v veliko korist jasnejša usmeritev na delovna področja, kjer bi se lahko diplomanti najboljše uveljavili glede na študijske izide in pridobljene kompetence.

Družbena omrežja in druge informacijske platforme (LinkedIn, My FDV, Alumni FDV itd.) bi pripomogla k bolj sistematičnemu (kvalitativnemu in kvantitativnemu) monitoriranju podatkov o zaposljivosti diplomantov. Na ta način bi diplomanti lažje prepoznali zaposlitvene možnosti, kar bi se neposredno odražalo tudi pri nadgradnji in razvoju študijskih programov, ki jih FDV izvaja.

Prednosti

Sodelovanje UL FDV v konzorciju uveljavljenih univerz

Združevanje znanj in družbenih procesov onkraj nacionalnih politik

Mobilnost študentov in učiteljev

Možnosti združevanja raziskovanj na nacionalni ravni v mednarodno znanstveno odličnost

Master CoDe program je prerasel evropski prostor, saj se vse bolj vpisujejo študentje afriških držav.

Priložnosti za izboljšanje

Posebna priporočila za Master CoDE:

- a) Natančneje definirati ciljne skupine, ki se vpisujejo v program in predstaviti dosežke študija v njihovo korist
- b) Vsebino programa in usposobljenost izvajalcev čim bolj približati potrebam ciljne skupine študentov
- c) Štipendiranje študija in vpis usmeriti v značilnosti ciljne skupine.

Neskladnosti: Ni neskladnosti z Merili.

Odziv UL FDV 11.09.2017 na predlog priporočil

UL FDV se zaveda, da bo s prihodnjim akademskim letom ugasnila štipendija Erasmus Mundus za program Master CoDE. V ta namen je akademski odbor (International Academic board – JAC) 1. marca 2017 sklenil ustanoviti poseben sklad, v katerem se bodo zbirala sredstva, ki bodo namenjena štipendiranju najboljših kandidatov v naslednjih letih ter sklad za promocijo programa na ključnih trgih znanja.

Na pobudo UL FDV bo to jesen sklican poseben sestanek partnerjev Master CODE, ki bo namenjen spremembam selekcijskemu postopku pri vpisu v program in redefiniranju ciljne skupine študentov. Obenem bo stekel proces spremembe študijskega programa novi ciljni populaciji študentov.

2. DELOVANJE VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Po preučitvi dokumentov in ogledom stanja na UL FDV 12. in 13. junija 2017 skupina strokovnjakov ugotavlja, da v skladu s 24. členom Meril za akreditacijo študijska programa:

European Master in Comparative Local Development (Master CoDe) in European Master in Human Rights and Democratisation (E.MA)

izpolnjujeta pogoje za podaljšanje akreditacije.

- **Analiza ugotovitev**

UL FDV ima opredeljeno poslanstvo in vizijo, zastavljene globalne cilje svojega delovanja ter dejavnosti, ki omogočajo njihovo uresničitev. FDV izobražuje študente in ustvarja vrhunske izobražence z odprtim in kritičnim mišljenjem na področju družboslovja in družbenih politik. Goji znanstvenoraziskovalno delo, odpira nova znanstvena področja, razvija interdisciplinarnost ter skrbi za sprotno izboljševanje in nadgrajevanje študijskih programov.

Poslanstvo, vizija, cilji, strategija in organiziranost zavoda so jasno določeni in javno objavljeni. Iz poslanstva in vizije so jasno razvidni izobraževalni, znanstveni, raziskovalni, umetniški oz. strokovni cilji. Strategija visokošolskega zavoda vsebuje načrt in načine za uresničevanje oblikovanih ciljev. Načrtovana je notranja organiziranost zavoda, ki temelji na jasno opredeljenih pristojnostih, nalogah in dolžnostih vodstva, vseh zaposlenih in študentov v organih upravljanja. Povezovanje s številnimi univerzami in fakultetami v evropskem prostoru omogoča študentom in učiteljem UL FDV obiske in izpopolnjevanje na teh fakultetah, pa tudi razvoj sodobnih, evropsko primerljivih študijskih programov. Seznam mednarodnih fakultetnih pogodb je dostopen na spletu fakultete.

Mednarodna sporazuma in spremljajoči dokumenti, ki omogočajo izvajanje skupnih študijskih programov E.MA in Master CoDe, razvidno predstavljajo upravljanje konzorcija in izvajanje študijskih vsebin, obveznosti izvajalcev in pravice študentov. Seznam projektov izkazuje sodelovanje med partnerji tudi na področju raziskovanja, raziskovalna baza SICRIS pa znanstveno relevantno visokošolskih učiteljev, izvajalcev vsebin študija. Mobilnost učiteljev in študentov je sestavni del in obveznost znotraj študijskih programov. Dokumenti dokazujejo letno spremljanje programa in posodabljanje vsebin. Programa ne vključujeta praktičnega dela študentov.

Prednosti

Jasno opredeljeno poslanstvo fakultete in zastavljene strategije za njegovo uresničevanje
Skrbna in ustrezna organizacija delovanja fakultete

Zgledno delovanje koordinatorjev in podpornih služb obeh študijskih programov
Dobra usposobljenost visokošolskih učiteljev
Dobro medpartnersko sodelovanje in koordiniranje partnerske mreže, kljub odvisnosti od zunanjšega glavnega koordinatorja

Priložnosti za izboljšanje

- a) Splošna pripomba za oba študijska programa: Strategija internacionalizacije ni eksplicitno izražena. Priporočamo izdelavo jasno definiranih ciljev in benchmarking pristop, ki bi prispeval k uresničevanju poslanstva fakultete in strategije za njeno udejanjanje.
- b) Priporočamo skupnemu študijskemu programu Master CoDe, da zadolži tutorje za spremljanje študentov, ki jim je zaradi zaostajanja potrebna pomoč.

Neskladnosti: Ni neskladnosti z Merili.

Odziv UL FDV 11.09.2017 na predlog priporočil

Priporočila strokovnjakov bodo na UL FDV upoštevali in opravili v naslednjih letih primerjalno analizo izvajanja skupnih študijskih programov ter rezultat analize vključili v Strategijo internacionalizacije. V programu Master CoDE bodo v skupinah, sestavljenih iz tutorja, koordinatorja modula in študentov s težavami pri doseganju študijskih rezultatov nudili dodatno pomoč.

3. KADRI

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Po preučitvi dokumentov in ogledom stanja na UL FDV 12. in 13. junija 2017 skupina strokovnjakov ugotavlja, da v skladu s 25. členom Meril študijska programa:

European Master in Comparative Local Development (Master CoDe) in European Master in Human Rights and Democratisation (E.MA)

izpolnjujeta pogoje za podaljšanje akreditacije.

- **Analiza ugotovitev**

Visokošolski učitelji in sodelavci imajo bogate izkušnje in številne izmenjave na mednarodnem povezovanju v okviru mrež mobilnosti in bilateralnih sporazumov. Izvajalci E.MA in Master CoDe skupnih študijskih programov imajo ustrezne pedagoške nazive, znanstvene, strokovne in raziskovalne reference, ki se ujemajo z vsebino predmetov programa. Merila za izvolitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev ter sodelavcev Univerze v Ljubljani, po katerih so visokošolski učitelji in sodelavci UL FDV izvoljeni v nazive, upoštevajo minimalne standarde, ki jih je določila NAKVIS. Postopki za podaljšanje naziva ali nov znanstveni in pedagoški naziv potekajo redno. Na osnovi baze SICRIS in vlog za podaljšanje programov je razvidno,

da so vključeni v številne nacionalne in mednarodne raziskovalne projekte, tudi s področja družbenih ved, nacionalnih in mednarodnih politik demokratizacije, v okviru katerih prihajajo do novih spoznanj. Podatki, dosegljivi na spletni strani in na seznamu raziskovalnih projektov, kažejo na vpetost visokošolskih učiteljev in sodelavcev v raziskovalno in pedagoško delo, kar omogoča hiter prenos raziskovalnih rezultatov preko predmetnih vsebin obeh programov.

Kakovostno delovanje koordiniranja, podpornih služb, tutorstva in službe za mednarodno dejavnost omogočajo tujim študentom v izmenjavi kakovostni študij na UL FDV in ugodno bivanje v Sloveniji.

Prednosti

Kakovosten univerzitetni in strokovni kader
Kakovostno in uveljavljeno raziskovalno delo izvajalcev obeh študijskih programov
Ažurno in skrbno koordiniranje študijskega programa in skrbno urejanje obveznosti v času gostovanja tujih študentov

Priložnosti za izboljšanje

Ni predlogov

Neskladnosti: Ni neskladnosti z Merili.

4. ŠTUDENTI

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Po preučitvi dokumentov in ogledom stanja na UL FDV 12. in 13. junija 2017 skupina strokovnjakov ugotavlja, da v skladu s 26. členom Meril študijskega programa:

European Master in Comparative Local Development (Master CoDe) in European Master in Human Rights and Democratisation (E.MA)

izpolnjujeta pogoje za podaljšanje akreditacije.

- **Analiza ugotovitev**

V tekočem letu 2016/17 v programu E.MA UL FDV nima tujih študentov, je pa v letnem semestru v programu Master CoDe vpisanih 17 študentov. Šolnina, iz katere se financira izvajanje študija oz. programa Master CoDe in jo pridobiva Univerza v Budimpešti, je visoka, zato se vpisujejo le študentje, ki pridobijo sredstva iz projekta (Erasmus

mundus). Majhno število slovenskih študentov se odraža predvsem v visoki šolnini (4900 evrov E.MA in 3000 evrov Master CoDe) in dejstvu, da je program Master CoDe namenjen predvsem študentom, ki prihajajo v Evropo preko programa Erasmus mundus (iz degradiranih držav Afrike, Azije ipd.), za državljane EU je na voljo zgolj ena štipendija, ki pokrije stroške študija in je možnost, da bi bil izbran slovenski študent izjemno majhna. Pri programu E.MA je določilo, ki veleva, da študentje tega programa ne morejo gostovati na fakultetah, ki so v državah iz katerih prihajajo sami, kar pomeni, da slovenski študenti tako ne morejo preživeti semestra na UL FDV, ampak se morajo podati na eno izmed 41 preostalih evropskih univerz oz. fakultet, ki so vključene v program E.MA. Ne glede na zapisano, bi FDV UL z bolj učinkovito promocijo programa lahko pomagala in vplivala na vpis slovenskih študentov.

Skupina strokovnjakov ni uspela ugotoviti, koliko so študentje vključeni v raziskovalno delo, razen v primerih, ko si izberejo mentorja UL FDV. Prav gotovo vključevanje študentov v raziskovalno delo ni lahko glede na kratek čas njihovega gostovanja na UL FDV.

Študenti E.MA in Master CoDe se normalno vključujejo v projekte, ki jih organizira ŠS FDV UL v angleškem jeziku. To so predvsem projekti, ki so namenjeni Erasmus študentom (delavnice in izleti) na izmenjavi v Ljubljani. Študentje Master CoDe in E.MA so s študijem v času študija v Sloveniji zelo zadovoljni, pripadajo jim vse pravice, ki izhajajo iz naslova statusa študenta in so obravnavani na enak način kot preostali Erasmus študenti. Gostujoči študenti so pohvalili delo tutorjev in koordinatorjev obeh študijskih programov. Ti so jim vedno na voljo in so njihov povezovalni člen s fakulteto. Ob prihodu v Ljubljano so jim pomagali pri zagotovitvi bivalnih prostorov, vpisu, zagotavljanju literature, ureditvi študentskih bonov, zavarovanja ipd.

Študentom je omogočeno pridobivanje znanj, spretnosti in veščin na drugih visokošolskih zavodih UL v okviru izbirnih predmetov. Svetovalne storitve, povezane z vpisom in informacije o študiju pa prav tako lahko pridobijo v mednarodni pisarni kot tudi v študijskem referatu.

Študenti E.MA imajo študentske predstavnike, ki so izvoljeni na volitvah, ki jih organizirajo študenti sami. Njihovo delo je prostovoljno in so povezovalni člen med vodstvom študijskega programa in študenti. 3-krat letno poročajo o nastalih težavah in problemih vodstvu programa na sestankih v Benetkah, za kar dobijo tudi povrnjene potne stroške. Študenti Master CoDe nimajo študentskih predstavnikov.

Študenti Master CoDe so po koncu predavanj redno vprašani s strani predavateljev o stanju zadovoljstva, morebitnih problemih, težavah in imajo tako možnost, da podajo pobude in predloge za posodobitev predmetov oz. študijskega programa. Imeli so tudi neformalno srečanje, kjer so lahko izpostavili težave, sistematičnega anketnega preverjanja pa program ne zagotavlja oz. izvaja. Študenti E.MA izpolnijo anketo o zadovoljstvu po koncu prvega semestra, v drugem semestru pa do študentov pristopajo individualno, kar je glede na razpršenost študentov po različnih univerzah smiselno. Na tedenski bazi redno preverjajo njihovo zadovoljstvo ter njihove želje in predloge. Prav tako pa imajo študenti programa E.MA na voljo spletno platformo kjer jim je omogočeno anonimno podajanje pritožb, predlogov ipd.

Študentje E.MA so vključeni v konzorcijalni Alumni klub s sedežem v Benetkah. Najboljšim 15 študentom omogočijo štipendiranje in zagotovitev službe po zaključku študija, kar je

sicer zelo motivacijsko, bi pa vseeno lahko naredili več na splošnem zagotavljanju informacij vsem študentom, o možnostih zaposlitve oz. kje nadaljevati kariero po zaključku študija. Program Master CoDe ima Alumni klub preko katerega vzdržujejo stik s študenti. Vsako leto tako v septembru organizirajo »Alumni workshop« kjer bivši študenti oz. diplomanti programa predstavijo aktualni generaciji študentov njihovo karierno pot po zaključku študija in možnosti, ki jih bodo študenti imeli po koncu študija ter jim delijo različne nasvete ipd. Dobro bi bilo, da se Alumni klub FDV UL poveže z Alumni klubom obeh programov.

Študentje, ki na programu zaostajajo ali le delno opravijo obveznosti programov lahko nadaljujejo študij na drugih programih partnerskih univerz.

Prednosti

- Usposobljeni in vselej dosegljivi tutorji za tuje študente
- Zadovoljstvo študentov s študijem v Sloveniji in delovnimi pogoji, ki jih imajo na FDV UL
- Premik v zavesti Univerze v Ljubljani, da bolj sistematično in koordinirano ureja skupne študijske programe
- E.MA: možnost podajanja anonimnih pritožb na spletni platformi
- E.MA: mnenja in predlogi študentov so upoštevani pri posodabljanju študijskega programa

Priložnosti za izboljšanje

- a) Splošno priporočilo: UL FDV priporočamo, da izdela akcijski načrt, kako vključiti študente v raziskovalno delo, saj je kljub krajšemu bivanju študentov na UL FDV je to izziv na daljši rok.
- b) Priporočilo za E.MA: Glede na ugotovitve intervjujev s študenti po skypu in v živo je razvidno, da se zavedajo, kako pomembno je družbeno delo in zagotavljanje človekovih pravic ter kako odgovoren je ta poklic, čeprav so priložnosti za zaposlitev še vedno pomanjkljive. Priporočamo, da se v okviru konzorcija omogoči poklicno svetovanje za diplomante.
- c) V okviru konzorcija se naj preuči vsebina pripomb predsednice Alumni kluba E.MA, ki predlaga manjše skupine študentov, sestavljene na osnovi interesov ter organiziranje klinike človekovih pravic.
- d) Master CoDe: uvedba sistematičnega preverjanja zadovoljstva študentov in boljša možnost podaje pobud in predlogov po izboljšanju študijskega programa
- e) Master CoDe: uvedba študentskih predstavnikov, ki so zadolženi za komunikacijo z vodstvom programa v Budimpešti
- f) E.MA: organizacija volitev študentskih predstavnikov s strani vodstva programa

Neskladnosti: Ni neskladnosti z Merili.

Odziv UL FDV na predlog priporočil

Metodologija beleženja vključevanja študentov v raziskovalno delo v preteklih letih ni dala jasnega pregleda stanja. Vzpostavljena bo popolnejša evidenca in natančneje

oblikovana metodologija v matriki kakovosti v ta namen. V okviru UL bo vključevanje tujih študentov / mednarodne izmenjave potrebno sistemsko urediti.

Na septembrskem sestankih konzorcija v Benetkah bo za E.MA koordinator UL FDV predlagal prilagojeno poklicno svetovanje za študente, delitev na manjše skupine pri posameznih vsebinah in spremenjen, ustrežnejši način volitev študentskega predstavnika.

Na sestanku IAC v Budimpešti za Master CoDE bo koordinator UL FDV predstavil priporočila strokovnjakov v zvezi s spremljanjem zadovoljstva študentov. Prav tako po podan predlog za izvolitev predstavnika študentov Master CoDE, enega za prvi in enega za drugi letnik.

5. MATERIALNE RAZMERE

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Po preučitvi dokumentov in ogledom stanja na UL FDV 12. in 13. junija 2017 skupina strokovnjakov ugotavlja, da v skladu s 27. členom Meril študijska programa:

European Master in Comparative Local Development (Master CoDe) in European Master in Human Rights and Democratisation (E.MA)

izpolnjujeta pogoje za podaljšanje akreditacije.

- **Analiza ugotovitev**

Fakulteta ima sodobno urejene prostore za izvajanje svojih študijskih programov in raziskovalne dejavnosti. Zagotovljena je sodobna in primerna informacijsko-komunikacijska tehnologija, učna tehnologija in oprema ter spletna učilnica. Predavalnice imajo direkten internetni dostop in sodobno avdio- in video opremo. Študentkam in študentom s posebnimi potrebami je omogočen dostop v predavalnice, laboratorije, knjižnico ipd.

Tuji študentje imajo v času študija dostop do vseh knjižničnih virov UL, vendar le do zaključka gostujočega obdobja. Kar pomeni, da v primeru, da končujejo študij na UL z zamikom, ne morejo uporabljati knjižničnih uslug univerze.

Partnerske univerze obeh študijskih programov niso v knjižnični mreži.

Finančna plat izvajanja študijskega programa Master CoDe po izteku projekta Erasmus Mundus Plus s partnerji še ni dogovorjena. Doslej je večina vpisanih štipendirana iz projekta.

Prednosti

Sodobna oprema, prostori in informacijska tehnologija omogočajo kakovostni študij tujim študentom

Priložnosti za izboljšanje

- a) Priporočamo, da se tujim študentom omogoča dostop do informacijskih virov in knjižnice na UL do zaključka študija.
- b) Priporočamo, da se v okviru konzorcija partnerske univerze obeh študijskih programov povežejo v medknjižnično mrežo in na ta način omogočajo medknjižnično izposajo.
- c) Preučiti možnosti za nadaljnje izvajanje študijskega programa po zaključku projekta.
- d) Master CoDe: uvedba volitev študentskih predstavnikov

Neskladnosti: Ni neskladnosti z Merili.

Odziv UL FDV na predlog priporočil

Medknjižnična izposoja deluje že sedaj. V bodoče bo z dogovor med partnerji razširjena mreža medknjižnične izposoje.

Fakulteta namerava dolgoročno ohranjati in celo okrepiti svojo vlogo pri izvedbi študijskega programa Master CODE.

6. ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

Ugotovljeno dejansko stanje

• Izpolnjevanje meril za akreditacijo

Po preučitvi dokumentov in ogledom stanja na UL FDV 12. in 13. junija 2017 skupina strokovnjakov ugotavlja, da v skladu s 28. členom Meril študijska programa:

European Master in Comparative Local Development (Master CoDe) in European Master in Human Rights and Democratisation (E.MA)

izpolnjujeta pogoje za podaljšanje akreditacije.

• Analiza ugotovitev

E.MA in Master CoDe sta skupna študijska programa ciljno naravnana k evropskim ciljem, ki želijo okrepiti skupni evropski prostor. Skupna diploma in izbor uveljavljenih izvajalcev ter skrbno izbrane vsebine to zagotavljajo.

UL FDV ima strategijo in postopke za spremljanje kakovosti vseh študijskih programov. Na spletni strani UL FDV so dosegljivi dokumenti in poročila za spremljanje kakovosti izobraževalnega in raziskovalnega dela, ki so jih strokovnjaki pregledali. Na prošnjo vodstva fakultete je Komisija za samoocenjevanje kakovosti že v študijskem letu 2012/13 pripravila kazalnike Matrike za izobraževalno, strokovno podporno in znanstvenoraziskovalno dejavnost, ki jo je 4. 3. 2013 potrdil tudi Senat FDV-ja kot vsakoletno nalogo strokovnih služb ter tudi predstojnikov in skrbnikov študijskih programov v delu, ki se nanaša na pripravo samoevalvacijskih poročil. Matrika omogoča presojo tako pedagoškega kot raziskovalnega in drugega dela.

Glede na reakreditacijo skupnih študijskih programov E.MA in Master CoDe so med strateškimi še posebno pomembni operativni cilji na področju mednarodnega sodelovanja na pedagoškem področju. Ti so: a) akreditirati skupne (joint degree) mednarodne programe prve, druge in tretje stopnje, b) ob upoštevanju visokih meril kakovosti akreditirati prvo- in drugostopenjske programe FDV v tujini, c) povečati nabor predmetov, ki se izvajajo v angleškem jeziku na prvi in drugi stopnji, d) povečati delež mednarodnih študentskih izmenjav na desetino vpisanih študentov do študijskega leta 2019/2020, e) povečati mednarodno izmenjavo učiteljev in strokovnega osebja, f) v sodelovanju s partnerji znotraj in zunaj UL izvajati mednarodne poletne šole v angleškem jeziku, g) izboljšati informiranje o možnostih študijskih izmenjav ter okrepiti upravno, organizacijsko in tehnično pomoč študentom, ki se odločijo za izmenjavo.

Število tujih gostujočih študentov se je na UL FDV povečalo (v letu 2013/14 188, leto prej 155). Največ študentov je bilo iz Češke, Poljske (Varšava) Italije (Bologna, Rim, Benetke), Nemčije (Manheim, Konstanz, Würzburg) in Turčije. V zadnjem letu je na CoDe vpisanih 17 študentov letnega semestra. Pomanjkljivost v tej sliki je, da na EMA že nekaj let ni bilo študentov, ki bi vpisali svojo mobilnost na UL FDV.

Skupina strokovnjakov je glede na zgornje cilje, ki so neposredno povezani tudi z zagotavljanjem kakovosti skupnih študijskih programov, ugotovila, da so večinoma doseženi, ali delno doseženi. Samoevalvacija izvajanj skupnih programov se redno in sprotno izvaja na E.MA. Konsistentnost študijskega programa je skrb direktorjev / koordinatorjev programa, obravnavana pa se tudi na srečanjih s študenti. Samoevalvacijo Master CoDe izvaja akademski svet v Budimpešti, redni so sestanki s študenti, povzetki presoje kakovosti so na voljo za posamezne predmetne vsebine, vendar pomanjkljivi.

Na UL FDV ne izvajajo samoevalvacije študentov Master CoDe.

Prednosti

E.MA: Visoka stopnja zaupanja v mednarodne standarde kakovosti, kakovostni učitelji, ki jih izbira svet rektorjev sodelujočih univerz, letna presoja njihove uspešnosti.

Znotraj konzorcija deluje kurikularna skupina, v katerih so tudi študenti. Izvaja se peer-review evalvacija.

Vsak semester se izvaja samoevalvacija dosežkov in izvajanja študija.

Meduniverzitetni center E.MA zagotavlja, da se spremljanje kakovosti izvaja sprotno, celo tedensko.

Master CoDe: Skupina strokovnjakov je prejela vprašalnike, oz. povzetek presoje za leto 2014. Prav tako je prejela priročnik / akcijski načrt v Handbook obliki za leto 2017.

Priložnosti za izboljšanje:

Master CoDe in E. MA:

- a) UL FDV ne izvaja samoevalvacije študentov Master CoDe, fakulteta nima vprašalnikov v angleškem jeziku, vendar jih načrtuje.
- b) Poleg samoevalvacijskega vprašalnika v angleškem jeziku skupina strokovnjakov priporoča obravnavo podatkov o skupnih študijskih programih na ravni UL.
- c) Skupni študijski programi morajo biti sestavni del samoevalvacijskega poročila UL FDV.

Neskladnosti: Ni neskladnosti z Merili.

Odziv UL FDV na predlog priporočil

UL FDV je dopolnila Poslovnik kakovosti (senat FDV, 4.09.2017), ki v novem 9. a členu predvideva, da so samoevalvacijska poročila skupnih študijskih programov sestavni del celotnega sistema kakovosti.

Kljub temu, da samoevalvacijo študijskega programa Master CoDE izvaja vodeča univerza Corvinus v Budimpešti, bo UL FDV zagotovila različico samoevalvacijskega vprašalnika v angleškem jeziku za študente Master CoDE, ki so na izmenjavi na UL FDV.

Predlagala bo tudi anketiranje študentov na izmenjavi na ravni Univerze v Ljubljani.

POVZETEK

UL FDV ima jasno opredeljeno poslanstvo in vizijo, zastavljene globalne cilje svojega delovanja ter dejavnosti, ki omogočajo njihovo uresničitev. Izobražuje študente in ustvarja vrhunske izobražence z odprtim in kritičnim mišljenjem na področju družboslovja in družbenih politik. Goji znanstvenoraziskovalno delo, odpira nova znanstvena področja, razvija interdisciplinarnost ter skrbi za sprotno izboljševanje in nadgrajevanje študijskih programov.

Za UL FDV sta skupna študijska programa *European Master in Comparative Local Development (Master CoDe)* in *European Master in Human Rights and Democratisation (E.MA)* pomembna, saj omogočata fakulteti sodelovanje v konzorciju uveljavljenih evropskih univerz in neposredno uresničujeta internacionalizacijo slovenskega visokega šolstva, mobilnost študentov in učiteljev ter sodelovalno raziskovanje in visokošolsko izobraževanje. Sporazum Master CoDe združuje štiri univerze, študij koordinira Univerza v Budimpešti. Beneška listina E.MA pa vključuje kar 42 univerz, ki jih koordinira poseben evropski meduniverziteni center v Benetkah. UL FDV sodeluje v obeh programih s svojimi učitelji in mentorji skupnih diplom, ki jih sopolpisuje. Master CoDe študijski program je na Erasmus plus Mundus projektu zasnovan študijski program. Letošnja generacija 17 študentov, ki se izobražuje v Sloveniji, je zadnja, ki jo Erasmus Mundus financira. Vendar Fakulteta namerava dolgoročno ohranjati in celo okrepiti svojo vlogo pri izvedbi študijskega programa Master CODE. V ta namen bo ustanovljen poseben sklad za štipendiranje najboljših študentov in sklad za promocijo vpisa v študijski program. Mednarodna sporazuma in spremljajoči dokumenti, ki omogočajo izvajanje skupnih študijskih programov E.MA in Master CoDe, razvidno predstavljajo sodelovanje UL FDV v

konzorcijih pri izvajanju študijskih vsebin, obveznostih izvajalcev in pravicah študentov. Dokumenti dokazujejo letno spremljanje programa in posodabljanje vsebin. Podatki, dosegljivi na spletni strani in na seznamu raziskovalnih projektov, kažejo na vpetost visokošolskih učiteljev in sodelavcev v raziskovalno in pedagoško delo, kar omogoča hiter prenos raziskovalnih rezultatov preko predmetnih vsebin obeh programov. Ni pa razvidno, koliko so študentje vključeni v raziskovalno delo, razen v primerih, ko si izberejo mentorja UL FDV. Kakovostno delovanje koordinatorskega, podpornih služb, tutorstva in službe za mednarodno dejavnost omogočajo tujim študentom v izmenjavi kakovostni študij na UL FDV in ugodno bivanje v Sloveniji.

Študenti E.MA imajo študentske predstavnike, ki so izvoljeni na volitvah, ki jih organizirajo študenti sami, medtem ko študenti Master CoDe nimajo voljenih študentskih predstavnikov. Preverjanje njihovega zadovoljstva in informiranje izvajalcev o morebitnih težavah je redno, delujejo tudi Alumni klubi obeh programov na sedežih koordinatorskega (Budimpešta, Benetke). Na UL FDV ne izvajajo samoevalvacije študija s strani študentov, vendar nameravajo v prihodnje ponuditi poseben samoevalvacijski vprašalnik študentom na izmenjavi.

UL FDV ima strategijo in postopke za spremljanje kakovosti svojih študijskih programov. Glede na reakreditacijo skupnih študijskih programov E.MA in Master CoDe so med strateškimi še posebno pomembni operativni cilji fakultete na področju mednarodnega sodelovanja. Samoevalvacija izvajanja skupnih programov se v okviru konzorcija redno in sprotno izvaja na E.MA, manj sistematično pa na Master CoDe programu. Samoevalvacijo CoDe izvaja akademski svet v Budimpešti, redni so sestanki s študenti, povzetki presoje kakovosti so na voljo za posamezne predmetne vsebine, vendar pomanjkljivi. Konsistentnost študijskega programa je skrb direktorjev / koordinatorskega programa, obravnavana pa se tudi na srečanjih s študenti.

Skupina strokovnjakov je ugotovila dobro, skrbno in organizacijsko ustrezno izvajanje obeh skupnih študijskih programov s strani UL FDV, vendar je imela več predlogov za izboljšanje njihove izvedbe, ki jih je UL FDV v celoti upošteval, v kolikor se priporočilo tiče zadolžitve konzorcija, jih bo predlagal na jesenskih sestankih partnerjem (k obema programoma: jasna definicija ciljev in benchmarking pristop, boljši pristop do informacijskih virov do zaključka študija, postavitve medknjižnične mreže med partnerji; Master CoDe: vsebino programa čim bolj približati potrebam ciljne skupine študentov, spremljati študente, ki zaostajajo na študijski poti, omogočiti študentom boljše možnosti podaje pobud in predlogov po izboljšanju študijskega programa), na področju zagotavljanja kakovosti (k obema programoma: pripraviti samoevalvacijski vprašalnik v angleškem jeziku za študente, ki se vključijo v UL FDV, podatki o obeh programih morajo biti sestavni del samoevalvacijskega poročila, izdelati naj se akcijski načrt vključevanja študentov v raziskovalno delo, CoDe: uvedba sistematičnega preverjanja zadovoljstva študentov in uvedba študentskih predstavnikov, ki so zadolženi za komunikacijo z vodstvom programa v Budimpešti, EMA: organizacija volitev študentskih predstavnikov s strani vodstva programa) ter internacionalizacije (izdelati razdelano strategijo internacionalizacije, obravnava izidov skupnih študijskih programov UL FDV na ravni UL).

Skupina strokovnjakov je svetovala tudi poklicno svetovanje za diplomante in izdelavo projekta o nadaljnjem izvajanju študijskega programa CoDE po zaključku obstoječe projektne sheme.

SUMMARY

The Faculty of social sciences, University of Ljubljana has a clearly defined mission and vision, as well as a strategy which allows it to meet them through its operation and activities. It provides students with an open and critical thinking in the field of social sciences and social policies.

The faculty of social sciences underlies the importance of the study programs as *European Master and Comparative Local Development (Master CoDe)* and the *European Master and the Human rights and Democratisation (E.MA)* to their overall internationalisation strategy. These programmes enable the faculty to participate in a consortium of established European universities and offer opportunities for mobility of students and teachers, as well as collaborative research and joint higher education studies.

The CoDe programme brings together four universities coordinated by the University of Budapest. The Venice Charter includes 42 universities in EMA, which is coordinated by a special European inter-university centre in Venice. The faculty of social sciences is participating in both programs, with their teachers and mentors of joint degrees as co-signers of diplomas. The CoDe study program was designed and is operated with the Framework of Erasmus+. This year's generation of 17 students who attend their studies in Slovenia, is the last one funded by the Erasmus Mundus Masters courses. However, the Faculty plans to maintain in the long term and even strengthen its role in the implementation of the Master CODE. To this end, a special fund will be set up for the best students and Scholarship Fund for the promotion of the study program.

The international agreement and supporting documents enabling the implementation of joint study programs EMA and CoDe, show annual activities of the faculty within consortia partnerships. These agreements cover delivery of the programmes, duties of academic staff and rights of students. Available documents demonstrate the annual monitoring of the program and updating of study content. The information available on the website and on the list of research projects shows the engagement of teachers in research and teaching processes, allowing for the transfer of research results into the subject content of the two programs. However it is not clear that students are involved in this research work except in cases, when some of them choose a mentor of the faculty. Performance of the coordination activities, support services, and tutorship afford foreign students in exchange high-quality studies at the faculty and an affordable stay in Slovenia.

Students' representatives in EMA are elected at organized elections from amongst student body, while CoDe students do not have student representatives. Data on students' satisfaction and other key data points are given by the coordinating bodies in Budapest and Venice. The Faculty of science do not carry out students' self-evaluation process but intend to in the future to offer a special self-evaluation questionnaire for students on exchange.

The faculty has procedures for quality assurance and monitoring of study courses. According to the re-accreditation of joint study programs EMA and CoDe strategic operational objectives of the faculty are important especially in the field of international cooperation. Self-evaluation of the implementation of joint programs, within the

framework of the Consortium are performed on a regular basis at EMA, they are done less systematically at CoDe. Its self-evaluation process is run by the academic council in Budapest, which organizes regular meetings with students. The program makes summaries of the quality assessments available, but these lack sufficient detail.

The Group of experts has found a good, careful and proper implementation of both joint study programs delivered at the Faculty of science. Several proposals to improve their performance were given that the faculty is fully taken into account, to the extent that the recommendation concerned the Consortium will be proposed at the autumn meetings of the partners (to both programs: setting measurable objectives for internationalization activities, providing access to the library to all students until the end of their studies rather than to the end of their visit in Slovenia, establishing interlibrary loans between partners; CoDe: to identify a clear link between the needs of the student population and the content of the study, to help students who are lagging behind, to allow students better opportunities to propose improvements to the academic program) in the area of quality assurance (to the two programs: to prepare the self-evaluation questionnaire in English for students who are engaged at the faculty of social sciences, to include information on both programs as an integral part of the self-evaluation report of the faculty, to draw up an action plan for the involvement of students in research work, CoDe: the introduction of systematic monitoring of student satisfaction and the introduction of student representatives responsible for communication with the management of the program in Budapest, EMA: to organize students' elections for student representatives by the leadership of the program) and internationalization (to elaborate an internationalization strategy, to discuss the results of the joint study programs of the faculty at the level of the UL).

The Group of experts advised to afford graduates the opportunity to access vocational counselling. It also recommend that CoDE design a business plan to cover its activities beyond the end of the Erasmus+ funding.

Prednosti in priložnosti za izboljšanje

Prednosti	Priložnosti za izboljšanje
<ul style="list-style-type: none"> - Jasno opredeljeno poslanstvo fakultete in zastavljene strategije za njegovo uresničevanje - Sodelovanje UL FDV v konzorciju uveljavljenih univerz z visoko mero zaupanja - Združevanje znanj in družbenih procesov onkraj nacionalnih politik - Združevanje raziskovanj na nacionalni ravni v mednarodno znanstveno odličnost - Dobro medpartnersko sodelovanje in koordiniranje partnerske mreže - Skupni študij je prerasel evropski prostor (študenti iz afriških držav). - Kakovosten univerzitetni in strokovni kader 	<ul style="list-style-type: none"> - Izdelati jasno definirane cilje in benchmarking pristop za udejanjanje strategije na področju internacionalizacije - Vsebino programa in usposobljenost izvajalcev približati potrebam ciljne skupine študentov - Zadolžiti tutorje za spremljanje študentov CoDe, ki jim je zaradi zaostajanja potrebna pomoč. - Izdelati akcijski načrt za vključevanje študentov v raziskovalno delo - V okviru konzorcija omogočiti poklicno svetovanje za diplomante - Tujim študentom omogočiti dostop do informacijskih virov in knjižnice

<ul style="list-style-type: none"> - Zgledno delovanje koordinatorjev in podpornih služb - Usposobljeni in vselej dosegljivi tutorji za tuje študente - Delovanje organov sprotnega evalviranja kakovosti obeh programov - Premik v zavesti Univerze v Ljubljani, da bolj sistematično in koordinirano ureja skupne študijske programe 	<p>na UL do zaključka študija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Povezati vključene univerze v programa v medknjižnično mrežo in omogočiti medknjižnično izposojlo. - Izdelati samoevalvacijske vprašalnike za tuje študente v angleškem jeziku - Vključiti podatke o EMA in CoDe v samoevalvaciska poročila UL FDV - Obravnavati podatke o izvajanju skupnih študijskih programov na ravni UL
--	--

Zahvale

Skupina strokovnjakov se zahvaljuje vodstvu Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani za odzive in odgovore, ki jih je potrebovala za oblikovanje tega poročila. Posebna zahvala gre tudi koordinatorjem skupnih študijskih programov in podpornim službam, visokošolskim učiteljem in sodelavcem ter študentom, ki so v živo in po skypu s svojo neposrednostjo predstavili svoj študij.